

ВИКОРИСТАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ

Дромашко Г. М., технікум ім. В. Порика Білоцерківського НАУ, м. Бобринець, Кіровоградська обл.

Особливістю іноземної мови як навчальної дисципліни є те, що вона є «безпредметною». Її вивчають як засіб спілкування, а тематику і ситуації для мови беруть із життя. Тому іноземна мова як жодна інша навчальна дисципліна відкрита для використання змісту із різних галузей знань, із інших навчальних дисциплін.

Взаємозв'язки іноземної мови з іншими навчальними дисциплінами багатofункціональні. У зв'язку з цим ми виділяємо два шляхи в здійсненні дисциплінарних зв'язків іноземної мови з іншими навчальними дисциплінами, а саме удосконалення змістовного плану читання іноземною мовою за рахунок збагачення інформацією із різних предметних галузей та удосконалення загальнонавчальних умінь у роботі з текстом та формування на їхній основі таких дисциплінарних специфічних вмінь, які б дозволили підсилити ефективність навчання читання іноземною мовою і в такий спосіб сприяли систематизації знань, здобутих ними як у курсі вивчення іноземної мови, так і інших, а також їх майбутнє використання на заняттях з іноземної мови та інших навчальних дисциплін.

Щодо взаємозв'язку по лінії збагачення мови студентів додатковою лінгвістичною інформацією, ми вважаємо важливими дві перспективи її використання в навчанні іноземної мови: збільшення загальної частки універсальної фактографічної

інформації і зростання краєзнавчого аспекту викладання іноземної мови за рахунок ширшого використання інформації про країну, мову якої вивчають.

По-перше, країнознавчі матеріали дають змогу побачити специфіку іноземної мови як засобу спілкування, по-друге, читання матеріалів країнознавчого характеру дає можливості для ознайомлення з реаліями країни, мову якої вивчають.

Для визначення шляхів реалізації міждисциплінарних зв'язків іноземної мови з іншими навчальними дисциплінами доцільно використовувати інтегративний підхід до відбору і організації матеріалів для читання із різних предметних галузей навколо якоїсь ідеї або тези. Найчастіше це матеріали з історії або літератури, які найближчі до іноземної мови. До цієї групи дисциплін можна віднести мистецтво, а саме театр, кіно, музику, живопис, які вирішують загальнолюдські проблеми своїми художніми засобами.

Другий напрямок у реалізації дисциплінарних зв'язків з іншими дисциплінами виражається в міждисциплінарних контактах по лінії удосконалення загальнонавчальних і формування специфічних міждисциплінарних вмінь. Це насамперед уміння читати текст і добувати з нього інформацію, тобто уміння ділити текст на змістовні частини. Вміння виділити головну і детальну інформацію, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між фактами історії, літератури, географії під час читання тексту іноземною мовою, на заняттях з інших дисциплін і в позааудиторній діяльності. Проведення нестандартних занять, засідань круглого столу, телемостів, дискусій та ін. англійською мовою теж сприяє формуванню вмінь і навичок поведінки, вміння висловлювати свої думки, свою точку зору, вміння організувати той чи інший захід.

Проблема дисциплінарних зв'язків дуже актуальна, тому що взаємозв'язок витікає із задач комплексного підходу до виховання, тобто тісної єдності ідейно-політичного, трудового і морального виховання. Під час вивчення теми «Екологія. Охорона навколишнього середовища» викладачу англійської мови необхідно мати певні знання з хімії, біології. Особливо треба знати не тільки загальні відомості про екологію, а й такі явища: «Парниковий ефект», «Кислотний дощ» і природу його існування. Треба знати особливості проблеми екології як у нашій країні, так і в країні, мову якої вивчають, заходи, яких уживають уряди обох країн щодо поліпшення становища екології. А насамперед треба знати термінологію з цього питання, назви хімічних речовин.

Вивчаючи географічне положення будь-якої країни, її кліматичні умови, корисні копалини і розвиток економіки не можна обійтися без опори на знання з географії. Тут зразу видно, хто зі студентів розібрався з цими питаннями на занятті з географії. Іноді досить засвоїти лексичний матеріал, після чого студенти здатні відповідати на питання і навіть вести бесіду з теми. Саме це свідчить, що у студента сформовані знання.

Зараз у програмі вивчення англійської мови, мабуть, нема такої теми, яка була б чистомовною, хіба що граматичні теми, але і тут ми завжди опираємося на розуміння студентів тих чи інших явищ в українській мові.

Про що б ми не говорили на занятті, ми завжди опираємося на життєвий досвід студентів, викликаємо їх на роздуми, задаємо їм життєві ситуації, де б вони могли використати свої знання.

Так, наприклад, візьмемо тему «Життя молоді та її проблеми». Вивчаючи тему, ми зупиняємося на таких проблемах, як:

- права та обов'язки молоді;
- напрямки в молодіжному русі;
- молодіжно-суспільні організації та їхня роль у вихованні громадянина;
- конфлікти між батьками та дітьми;
- зростання дитячої злочинності та куріння серед молоді;
- молодь і спорт.

Усі ці питання обговорюють у вигляді дискусій. Кожен висловлює свій погляд на питання. Таким чином, крім знань та вміння висловити свою думку з питання іноземною мовою, студенти навчаються відстоювати свою точку зору, навчаються самостійності мислення.

Особливо цікавим для студентів є теми, близькі їм по духу. Насамперед це «Музика». Ось де проявляється різнобарв'я смаків. Адже кожен юнак чи дівчина володіє певною інформацією або знаннями, вони легше ідуть на розмову, їм є про що говорити. Отже, щоб викликати студентів на розмову, дискусію, треба зацікавити їх, щільно підбирати фактографічний матеріал, який має бути цікавим, повчальним викликати роздуми.

Окремо я б хотів виділити такий вид роботи, як аудіювання. Я вважаю, що примусити слухати текст може лише його цікавий зміст. Виходячи з цього, я завжди ретельно підходжу до пошуку саме цікавого тексту, з повчальним висновком, наприклад "A Melting Story", "University Days", "The Secret of a Long Life" та ін.

Програма англійської мови для студентів вимагає від них вмінь не лише говорити, перекладати, а й уміти скласти об'яву, рекламне оголошення, написати анкету чи автобіографію, що теж переплітається з українською мовою.

Що стосується автобіографії, то в цьому велику допомогу надають заняття літератури, на яких ми вивчаємо біографії письменників, а також теми про видатних людей науки та мистецтва. На цих заняттях ми ставимо за мету не лише вміння розповісти біографію, а й навчитися провести зустріч з письменником або іншою видатною особою, навчитися ставити питання про життя та творчість, скласти план розповіді. Навчаючи цього, неможливо обійтися без опори на рідну мову.

Вивчення мови має велике значення для розвитку естетичних та етичних смаків. Так, ведучи розмову про їжу, її особливості в різних країнах, складаючи ситуативні діалоги ми навчаємося поводитися в кафе, ресторані, взагалі за столом, навіть вчимося готувати їжу до святкового столу.

Говорячи про театр та кіно, ми обов'язково згадуємо, як треба поводитися під час перегляду вистави чи фільму, як обговорювати її після перегляду, як краще придбати квитки.

Підбиваючи підсумки, хочу ще раз підкреслити, що іноземну мову вивчають як засіб спілкування, тематику і ситуації для якої беруть із життя, із різних галузей знань, завдяки чому встановлюються міждисциплінарні зв'язки, що сприяє удосконаленню загальнонавчальних вмінь, підсилює ефективність навчання, відіграє виховну роль.